КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 169 (6773).
25 АВГУСТ
ЧОРШАНБА
1976 ЙИЛ
Баҳоси 2 тийин.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

Кеча Тошкент область партия активи йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда Бекобод ва Янгийўл шаҳарлари партия комитетларининг 1976 йил халқ хўжалик планининг муддатидан олдин бажарилишини таъминлаш юзасидан социалистик мусобақани авж олдириш ва саноат корхоналари, қурилиш, транспорт, алоқа ташкилотларида зиммага олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини назорат қилиш бўйича олиб бораётган ишлари муҳокама қилинди.

Бу масала юзасидан Бекобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Б. М. Аббосов ва Янгийўл шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. И. Рибалко ўртоқлар доклад қилдилар.

Актив йиғилишида Тошкент область партия комитетининг секретари Н. И. Малихин нутқ сўзлади.

Муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

(Актив йиғилиши ҳақидаги ҳисобот газетамизнинг навбатдаги сонида босилади).

РЕГАРЛИК ПАХТАКОРЛАР ЯНГИЙЎЛДА

ДЎСТЛИГИМИЗ — БОЙЛИГИМИЗ

ЯНГИЙЎЛ районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз ва Тожикистон ССР Регар районининг Ленин номли колхоз деҳқонлари мана, ўн йиллирки, бир-бирлари билан мусобақалашиб келмоқдалар. Социалистик мусобақа ҳар икки хўжаликнинг умумий юксалишида муҳим роль ўйнаётир. Ана шу йиллар ичида Ҳамроқул Турсунқулов номли ва Ленин номли колхозларда катта ютуқлар қўлга киритилди. Деҳқончилик маданияти юксалиб бораётир. Пахта ҳосилдорлиги ортиб, қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари комплекс ривожланмоқда.

Мусобақадошлар ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида ўз зиммаларига юксак мажбурият олдилар. Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз меҳнаткашлари 1430 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан пахта, шунингдек, 200 тонна гўшт, 675 центнер дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари топширишга бел боғлаганлар. Регарлик мусобақадошлар ҳам юксак марраларни кўзламоқдалар. Улар бу йил 2374 гектар майдонда пахтадан мўл ҳосил тўпламоқдалар. Йил бошида улар ҳам ҳар гектардан 40 центнердан «оқ олтин» топширамиз деб ваъдалашган эдилар.

— Биз,— дейди,— Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз раиси Ўсар Жўраев, — 6—9 август кунлари мусобақадошларимиз далаларида бўлганимизда уларнинг юксак мажбуриятга яраша иш олиб бораётганликларини кўриб хурсанд бўлдик. Улар илғорлар тажрибаси, фан ютуқларини қўлланиб, меҳнат қилмоқдалар. Бу ерда ўстирилаётган пахтанинг «Регар» нави бизга маъқул бўлди. Бу нав кўсаги йирик, пўчоғи юпқа бўлиб. 7—10 кун илгари очилади. Айниқса қиялик, суви кам бўлган майдонларда бундай навни ўстириш деҳқон учун фойдали. Келаси йили биз ҳам бир неча ўн гектар ерга ана шу уруғликдан экиб, тажриба қилиб кўрмоқчимиз...

Ўтган душанба куни регарлик мусобақадошлар Янгийўл районига келишди. Ўзаро текшириш бригадаси составида Ленин номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Асқарали Мирзаев, Регар район ижроия комитети раисининг ўринбосари Неъматжон Мўминов, Ленин номли колхоз бригада бошлиғи Раҳматилла Маматқулов, колхоз ферма мудири Малик Азимов, экономист Мирзарасул Мамарасулов, механик-ҳайдовчи Аҳмаджон Сафаров ўртоқлар бор.

Регарликлар ўзаро мусобақа шартларининг қандай бажарилаётганлигини текширишни колхознинг Олимжон Маликов бошлиқ бригадасидан бошладилар. Бу бригадада ўтган йили ҳар гектаридан 37 центнердан пахта топширилди. Ҳосилдорликни янада кўтариш тадбирлари кўрилди. Шу мақсадда бригадага ёш, ишчан коммунистлардан Маликов бошлиқ қилиб тайинланди. Янги бригадир юксак ишончни оқламоқда. Дала ишлари намунали ташкил этилди. Гектарларнинг тўла, кўчатларнинг бут бўлиши таъминланди. Тожикистонлик мусобақадошлар ҳар туп ғўзада ўртача 14—15 тадан бўлиқ кўсак етилганлигини кўрдилар. Пахта очила бошлаган.

— Ҳар гектардан қанчадан пахта топширасизлар?— сўради Ленин номли колхоз раиси Асқарали Мирзаев.

— 40 центнерни мўлжаллаб турибмиз,— деб жавоб берди бригадир Олимжон.

Асқарали ака яна эгат оралаб ҳосил чўғини чамалайди.

— Баракалла,— дейди у,— отангизга раҳмат, ишларингиздан хурсандмиз. У кулиб ёнида турган Раҳматулла Маматқуловга қарайди.

Олимжон Асқарали аканинг нима демоқчи эканлигини пайқаб олган эди.

— Биродар,— дейди у Раҳматуллага мурожаат қилиб,— сиз неча центнердан ҳосил олмоқчисиз.

— Бизнинг ғўзаларимиз ҳам сизнинг ғўзаларингиздан қолишмайди,— дейди Ленин номли колхоз бригадири Раҳматулла,— эллик центнердан пахта оламиз, деб сўз бердик.

— Жуда соз,— дейди Олимжон,— келинг мусобақалашайлик, биз ҳам эллик центнердан кам пахта топширмаймиз. Ҳар икки мусобақадошлар пахтазорда қўл олишдилар. Янги юксак мажбурият қабул қилинди. Ана шу мажбуриятга яраша ғўза парвариши ишларини давом эттиришга, ҳосил йиғим-теримига пухта тайёргарлик кўришга аҳд қилдилар.

Регарлик мусобақадошлар ўша куни колхознинг бошқа бригада далаларида ҳам бўлдилар. Ҳамма ерда мўл ҳосил учун пухта замин яратилаётганлигини, ғўзалар серҳосил бўлиб ривожланаётганлигини кўриб қувондилар.

— Менда бир таклиф бор,— деди Ленин номли колхоз раиси Асқарали Мирзаев,— илгариги мажбуриятимизни ўзгартирсак. Ҳар гектардан 40 эмас, 42 центнердан ҳосил топширишни мақсад қилиб, иш олиб борсак.

— Таклифингизни бажонидил қабул қиламиз,— деди Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз раиси Ўсар Жўраев,— биз ҳам 42 центнерни мўлжаллайверамиз.

Бу—ҳар икки мусобақадош пахтакорларнинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг кубанлик ғаллакорларга йўллаган мактубига амалий жавоб беришга астойдил аҳд қилганликларининг ифодаси эди.

Мусобақадошлар колхозда машина теримига тайёргарлик, дала шийпонларида оммавий-сиёсий ишларнинг ташкил этилиши ва бошқа масалалар билан ҳам қизиқдилар. Ютуқларни қайд этиш билан бирга қимматли маслаҳатлар бердилар.

Регарлик пахтакорлар Янгийўл районидаги бошқа хўжаликлар ишлари билан ҳам танишмоқдалар.

Н. РИХСИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Суратда: мусобақадошлар Х. Турсунқулов номли кол хоз даласида. А. Абалян фотоси.

САККИЗ ОЙЛИК ПЛАН МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, республика саноатининг ходимлари ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақани давом эттириб, маҳсулотни реализация қилиш саккиз ойлик планини муддатидан олдин, 23 августда бажардилар. Саноат корхоналарининг коллективлари январь-август ойлари топшириғидан ташқари анча миқдорда кўмир, қора металлар прокати, химиявий ускуналар, тракторлар, бронекабель, пахта териш машиналари, цемент, линолеум, ички ва устки трикотаж, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ва бошқа моллар берадилар.

* * *

Ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини ошириш, ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили планини муваффақиятли бажариш мусобақасига қўшилган Тошкент область саноат корхоналарининг коллективлари улкан меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. 24 августда саноат маҳсулотини реализация қилиш ва бошқа муҳим буюмлар ишлаб чиқариш бўйича саккиз ойлик планни муддатидан илгари бажардилар.

Август охиригача саккиз ойлик планга қўшимча равишда 103 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади ва реализация қилинади.

МАККАЖЎХОРИКОРЛАР ЗАФАРИ

БЕКОБОД районн қишлоқ меҳнаткашлари катта меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Давлатга маккажўхори дони сотиш топшириғи муддатидан илгари 23 августда бажарилди. Қабул пунктларига 1951 тонна дон етказиб берилди. Бу юксак ғалабани қўлга киритишда 1-«Далварзин», 3-«Далварзин», «Партия XXV съезди» совхозлари, Ленин номли, Дзержинский номли колхозлар салмоқли ҳисса қўшдилар. Бу хўжаликларда ҳар гектар ердан 75—80 центнердан «қаҳрабо дон» ҳосили олинди.

Маккажўхори донини йиғиштириб олиш ва давлатга сотиш давом этмоқда Яқин кунлар ичида қўшимча 330 тонна маккажўхори дони топшириб, юксак социалистик мажбуриятни ҳам муваффақиятли бажаришга қарор қилинди.

* * *

ОҚҚЎРҒОН райони механизаторлари маккажўхори ўрим-йиғимини жадал суръатларда олиб бормоқдалар. Бу давлатга дон етказиб бериш топшириғини муддатидан илгари бажариш имконини берди. Ҳозирги кунгача давлатга 2 минг тоннадан зиёд «қаҳрабо дон» топширилди. Маккажўхори ўрим-йиғими қизғин давом этмоқда.

«ЗАНГОРИ КЕМАЛАР» МАВСУМГА ШАЙ

ТОШКЕНТ области колхоз ва совхозларининг механизаторлари пахта териш техникаси ремонтини тугалладилар. 2746 «зангори кема», 369 механик подборшчикнинг ҳаммаси шай қилиб қўйилди.

Бу йил областда ҳосилнинг 75 процентини машинада териб олишга ва ҳар бир агрегат билан ўртача 120 тонна пахта теришга қарор қилинди.

(ЎзТАГ).

«САЛЮТ-5» ДА ЭКСПЕРИМЕНТЛАР ДАВОМ ЭТТИРИЛМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 23 август. (ТАСС). «Салют-5» орбитал илмий станциясининг ичида Борис Волинов билан Виталий Жолобов космик парвозининг еттинчи ҳафтаси тугамоқда.

Космонавтлар актив ҳордиқ кунидан сўнг инфрақизил спектрометр — телескоп ёрдами билан илмий тадқиқотлар комплексини бажардилар. Шу билан бирга Ер атмосферасида Ер юзига нисбатан турли баландликларда бўлган айрим қўшимчаларни ўрганиш мақсадида унинг шаффофлигини аниқлаш юзасидан илгари бошланган экспериментлар давом эттирилди. Тадқиқотлар Ер куррасининг қитъа районлари ва дунё океани акваторияси устида инфрақизил спектр кенг диапазонида ўтказилди. Қуёш ва унинг атмосфераси инфра қизил нурланишининг навбатдаги тадқиқотлари ҳам бажарилди.

Орбитал станция ичидаги системалар ва илмий аппаратлар нормал ишлаб турибди. Экипаж иккала аъзосининг сиҳат-саломатлиги ва кайфияти яхши. Учиш давом этмоқда.

МАККАЖЎХОРИ ДОНИ ТАЙЕРЛАШ ТОПШИРИҒИНИНГ БАЖАРИЛИШИ ЮЗАСИДАН 24 АВГУСТГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Биринчи стун — маккажўхори дони ва шоли тайёрлаш топшириғи, иккинчи стун тайёрланди (тонна), учинчи стун бир кунлик топшириқнинг бажарилиш проценти, тўртинчи стун мавсум бошидан бери).

Бекобод	11.900	1.951	18,5	102,7
Оққўрғон	4.500	1.756	21,2	86,4
Калинин	560	480	19,7	81,0
Чиноз	1.500	1.177	15,9	78,5
Қуйи Чирчиқ	18.800	2.501	15,0	71,5
Янгийўл	1.700	1.190	14,6	70,0
Бўка	3.700	969	12,5	57,0
Ўрта Чирчиқ	4.400	800	9,3	53,5
Тошкент	800	358	21,1	44,7
Пискент	1.600	570	13,8	35,7
Оҳангарон	2.200	1.247	—	31,0
Юқори Чирчиқ	4.700	851	3,4	9.6
Оржоникидзе	740	77	7,7	10,4
Бўстонлиқ	1.000	303	—	—
Область бўйича:	55.000	13.852	12,0	54,9

ШАҲАР—ҚИШЛОҚҚА

«УЗСЕЛЬХОЗТЕХНИКА»га қарашли Тошкент ремонт механика заводи коллективи мусобақадош Жиззах областининг Пахтакор районига 2089 сўмлик турли қишлоқ хўжалиги машиналари эҳтиёт қисмларини юборди. Завод меҳнаткашлари шунингдек, Ўрта Чирчиқ ва Юқори Чирчиқ районлари пахтакорларига ҳам 8 минг сўмдан зиёд қишлоқ хўжалиги машиналари эҳтиёт қисмларини жўнатди.

Тажриба ва мотор цехининг Юсуп Маҳмуджонов, Ислом Шоаҳмедов, Леонид Куланов, Иван Климов каби токарь ва слесарлари бу борада намуна кўрсатиб меҳнат қилишяпти.

ИЛҒОРЛАРГА КЎЧМА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари совети ва Ўзбекистон ЛКСМ область комитети районлар колхозлар, совхозлар ўртасида давлатга сабзавот, картошка ва ҳўл мева сотиш юзасидан августнинг биринчи ярмида ўтказилган социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқиб қарор қилдилар.

Ўзбекистон КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари совети ва Ўзбекистон ЛКСМ область комитетининг кўчма Қизил байроғи **Оржоникидзе** районига (район партия комитетининг секретари **Ё. П. Пўлатов**, район ижроия комитетининг раиси **У. К. Тўхтаев**, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи **З. М. Раҳматуллаев**, район комсомол комитетининг секретари **Қ. Йўлдошев**, қишлоқ хўжалик ва тайёрлов органлари ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси **Т. Сайдаҳмедов**, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифати бўйича бош давлат инспектори **В. Ф. Похомов** ўртоқлар) берилди. Бу район меҳнаткашлари давлатга сабзавот сотиш йиллик планини 47.6 процент картошка сотиш планини 52.6 процент. ҳўл мева сотиш планини 129.0 процент қилиб бажардилар. Августнинг ўтган ўн беш кунлигида сабзавот тайёрлашда йиллик планга нисбатан 9.8 процент, картошка тайёрлашда 9,0 процент, ҳўл мева бўйича 26.6 процент ўсиш таъминланди.

Байроқ Тошкент районидан олиб берилади.

Ўзбекистон КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари совети ва Ўзбекистон ЛКСМ область комитетининг кўчма Қизил байроғи **Бўстонлиқ** районидаги **Карл Маркс** номли колхозга (раиси **К. Ирисбоев**, партия комитетининг секретари **Д. Нурметов**, бош агроном **Р. Худойберганов** ўртоқлар) берилди. Бу колхоз аъзолари август ойининг ўтган ярмида сабзавот етиштиришда йиллик планга нисбатан 19.8 процент, картошка етиштиришда 42.5 процент, ҳўл мева етиштиришда 67.8 процент ўсишни таъминлаб, йиллик планни сабзавот бўйича 63.6 процент, картошка бўйича 76.7 процент, ҳўл мева бўйича 182,3 процент қилиб бажардилар.

Байроқ Тошкент районидаги Навоий номли колхоздан олиб берилади.

Ўзбекистон КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари совети ва Ўзбекистон ЛКСМ область комитетининг кўчма Қизил байроғи Янгийўл районидаги **Усмон Юсупов** номли аграр-саноат бирлашмасига (бирлашма бош директори **Ж. Х. Хоназаров**, партия комитетининг секретари **А. Аҳмаджонов**, ишчилар комитетининг раиси **М. Худоёров**, бош агроном **А. Назаров** ўртоқлар) берилди. Бирлашма коллективи давлатга сабзавот топшириш йиллик планини 84.0 процент, ҳўл мева топшириш планини 132,1 процент қилиб бажарди. Августнинг ўтган ўн беш кунлигида сабзавот тайёрлашда 20.1 процент, ҳўл мева етиштиришда 4.4 процент ўсиш таъминланди.

Байроқ Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхозидан олиб берилади.

Область матлубот жамиятига социалистик мусобақа илғорларига бериш учун Оржоникидзе районига, Бўстонлиқ районидаги Карл Маркс номли колхозга ва Янгийўл районидаги Усмон Юсупов номли аграр-саноат бирлашмасига биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

ЯНГИ ТЎҚИШ МАШИНАСИ

«ЎЗБЕКТЕКСТИЛЬМАШ» бирлашмасининг конструкторлари «Р1260-5» маркали янги пилталаш машинаси яратдилар. Бу машина Глухово ип газлама комбинатида синовдан муваффақиятли ўтганидан кейин кўплаб ишлаб чиқаришга топширилди.

Янги машина аввалги машинага нисбатан тўртдан бир ҳисса унумлироқдир. Ваҳоланки, уни ишлатиш анча осон. Хусусан йигириш механизмининг модернизация қилинганлиги катта самара берди — бу минутига урчуқларни 700 тадан 1500 оборотгача тезрок айлантириш имконини берди. Калавани ўраш пишиқроқ бўлиб қолди — калаванинг вазни 400—500 грамм кўпайди, калаванинг сифати ҳам яхшиланди.

Унификация янги машинани ўзлаштиришни тезлаштиришга ёрдам беради: бу машинанинг етмиш проценти деталлари ва узеллари туркумли ишлаб чиқарилади.

Машина ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош корхонаси — «Таштекстильмаш» заводига топширилди.

(ЎзТАГ мухбири).

ТОШКЕНТ электротехника заводида кўплаб ёшлар меҳнат қилишади. Суратда: 1975 йили ҳунар-техника билим юртини тугатиб корхонага келган комсомол аъзоси Людмила Каримова. У кунлик топшириқларини мунтазам ошириб бажармоқда.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА ПАРТИЯВИЙ РАҲБАРЛИКНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

Ўтган йилги ҳисобот-сайлов йиғилишларида коммунистлар цех партия ташкилотининг бир йиллик фаолиятини чуқур таҳлил этиб, ички резервлардан унумли фойдаланиш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ҳақида қимматли таклифлар билдиришганди. Янги сайланган цех партия ташкилотининг секретари Н. Бойматов бошлиқ коммунистлар мулоҳазаларни ўрганиб, тажрибада синалган илғор усулларни кенг қўлландилар, камчиликларни тузатиш учун курашдилар. Партиявий ишнинг форма ва методларидан кенг фойдаланишга эътибор кучайтирилди. Натижада бригада ўтган йили сабзавот ишлаб чиқариш планини 143,9 процент, умумий ишлаб чиқариш планини 127,9 процент қилиб адо этди. Бир центнер помидорнинг таннархи 5 сўм 82 тийин ўрнига 4 сўм 80 тийинга туширилди, ҳар бир центнер карамнинг таннархи планда кўрсатилганидан 90 тийинга арзонлаштирилди.

Партия ташкилоти йиллик перспектив план тузиб олган. Пухта ўйланган режа асосида иш юритиш туфайли партиявий-ташкилий, оммавий-сиёсий ишлар савияси кўтарилди, ишлаб чиқаришга партиявий таъсир янада кучайди.

Тошкент районидаги «Ўзбекистон 50 йиллиги» колхозининг коллективи ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилида оширилган социалистик мажбурият олган. Улар 5500 тонна картошка 15500 тонна сабзавот, 1360 тонна мева, 380 тонна узум, 110 тонна гўшт, 1600 тонна сут ишлаб чиқаришга аҳду-паймон қилишган. Бу маррани ҳар гектар майдондан юқори ҳосил кўтармай, чорвачиликда илғор тажрибаларни, шунингдек фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этмай эгаллаб бўлмайди. Шу боисдан 12-бригада цех партия ташкилоти бригада аъзоларини янги марралар сари, умум ишига муносиб ҳисса қўшишга отлантирди.

КПСС XXV съездига қизғин тайёргарлик кўрилаётган ўша баҳор кунларида экинлар 100 процент техника ёрдамида экиб, дастлабки вазифа аъло даражада бажарилди. Маҳсулот таннархини арзонлаштириш мақсадида бир қатор тадбирлар белгиланди. Картошканинг ҳар гектаридан 160 центнердан, сабзавотнинг ҳар гектаридан эса 240 центнердан ҳосил олиш учун қизғин кураш бошланиб кетди. Бригада аҳли шу кунгача эртаги карамдан гектаридан планда кўрсатилган 20 тонна ўрнига 24 тоннадан ҳосил олишга эришдилар.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ-САЙЛОВ ЙИҒИЛИШЛАРИ

Коммунистларнинг ҳисобот-сайлов йиғилишида доклад қилган цех партия ташкилотининг секретари Н. Бойматов шу муваффақиятларни алоҳида тилга олди ва асосий эътиборни бундан буён бажарилиши лозим бўлган ишларга қаратди.

Доклад юзасидан музокарага чиққан И. Эржонов илғорларни моддий ва маънавий рағбатлантиришни тўғри ташкил этиш лозимлигини уқтирди.

— Илгарилари дала шийпонида колхозчининг ҳар ойлик меҳнат натижалари оператив ёзиб борилар ди,— деб давом этди у, — бу эса ўз навбатида колхозчиларнинг янада унумли ишлашларига таъсир этарди. Аммо кейинги пайтларда бу ишга кам эътибор бериладиган бўлиб қолди. Менимча яхши анъанани давом эттириш ва меҳнат рақобатини янада кучайтириш лозим.

Коммунист А. Аргинбоев маҳсулот таннархини яна ҳам арзонлаштириш, ўрим-йиғимда техникадан комплекс фойдаланиш тўғрисида сўзлади. А. Аъзамов дала шийпонида сиёсий-оммавий ишларни яхшилаш орқали коллективнинг ташаббускорлик кучини ошириш, «Жанговар варақа»ни оператив ва узлуксиз чиқариб бориш зарурлигини таъкидлади.

Докладчи ва музокарага чиққан коммунистлар эртаги экинларни экишни кўпайтириш ва шаҳар аҳолиси дастурхонини баҳорданоқ қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан тўкин қилиш, шунингдек, етилган ҳосилни нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш ҳақида фикр ва мулоҳазаларни билдирдилар.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида цех партия ташкилотининг секретари қилиб яна Н. Бойматов сайланди.

Б. ПЎЛАТОВ.

МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

РЕЗЕРВЛАРНИ ИШГА СОЛИНГ

ОБЛАСТИМИЗНИНГ икки йирик индустрия маркази — Олмалиқ ва Чирчиқ шаҳарлари меҳнаткашлари ҳар йили ўзаро мусобақалашиб ишламоқдалар. Улар ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилида ҳам мусобақа шартномаси тузишган. Эндиликда ана шу шартномада белгиланган юксак ишлаб чиқариш марраларини муваффақиятли эгаллаш учун зўр ғайрат ва шижоат билан ишламоқдалар. Шунинг учун ҳам маҳсулот реализацияси бўйича давлат плани етти ой ичида анча ошириб адо этилди. Улар фаолиятининг шу даврдаги асосий кўрсаткичлари қуйидагича бўлди:

	ОЛМАЛИҚ	ЧИРЧИҚ
Маҳсулот реализацияси планининг бажарилиш процентн	101,4	102,0
Реализация планини бажармаган корхоналар сони	3	0
Меҳнат унумдорлигини ошириш планининг бажарилиши	100,7	101,3
Меҳнат унумдорлигини ошириш планининг бажармаган корхоналар сони	5	1
Маҳсулот таннархини камайтиришдан тежалган маблағ миқдори (минг сўм ҳисобида)	1460	265
Маҳсулот таннархини камайтириш планини бажармаган корхоналар сони	3	2
Пландагидан ташқари олинган фойда миқдори (минг сўм ҳисобида)	2524	1636

Олмалиқ кон-металлургия комбинати ва химия заводи «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ўзбекистон химия машинасозлик заводи ва бошқа корхоналар коллективларининг меҳнат ютуқлари дуруст бўлмоқда. Социалистик мусобақани авж олдириш, мавжуд резерв ва имкониятлардан самарали фойдаланиш, асбоб-ускуналарни ишлатишни яхшилаш, технология жараёнларини тинмай механизациялаш ва автоматлаштириш муваффақиятлар омили бўлмоқда. Илғорлар тажрибасини оммалаштириш, бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш ва қолоқларсиз ишлаш юзасидан бошланган ташаббус издошлари сафининг кенгайиши ҳам бу коллективлар меҳнат кўрсаткичларининг яхшиланишига ижобий таъсир этмоқда.

Олмалиқ кон-металлургия комбинатига қарашли барча конлар ва корхоналарда ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини тўла-тўкис бажариш ҳаракати тобора авж олмоқда. Шаҳардаги етакчи саноат тармоғи — рангли металлургияни ривожлантириш юзасидан КПСС XXV съезди белгилаган улуғвор режалар уларнинг ғайрат-шижоатини авж олдирмоқда. Шу туфайли ҳам комбинат ишчи-хизматчилари давлат планларини ортиғи билан адо этмоқдалар. Улар етти ойлик ишлаб чиқариш топшириғини анча барвақт уддаладилар ва қўшимча бир неча миллион сўмлик маҳсулот реализация қилдилар. Шаҳардаги химия заводи коллективи ҳам бу йил зарбдор вахтада туриб меҳнат қилмоқда. Шу туфайли ҳам йил бошидаги қолоқликка барҳам берилди. Сўнгги ойларда план барча кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли бажарилди. Ўтган етти ойда қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига топшириқдагидан ташқари бир неча минг тонна минерал ўғит етказиб берилди. Қўшимча реализация қилинган маҳсулот хажми 2 миллион 127 минг сўмликни ташкил этди.

Чирчиқдаги «Электрохимпром» бирлашмаси коллективи ҳам мажбуриятининг устидан чиқмоқда. Цехларларда технология режимига қатъий амал қилиш туфайли ҳар куни планга қўшимча маҳсулот тайёрланмоқда. Йил бошидан бери эса топшириқдагидан ташқари салкам 1 миллион 700 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Олмалиқ кон-металлургия комбинатида маҳсулот ишлаб чиқаришнинг бутун ўсишига меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилди. Химия заводида ҳам худди шундай бўлди. Чирчиқдаги Ўзбекистон қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинати, «Чирчиқсельмаш» заводи коллективлари ҳам меҳнат унумдорлигини жадал ўстирмоқдалар. Умуман олганда бу кўрсаткич бўйича планни бажаришда чирчиқликлар олдинда боришаяпти. Улар меҳнат унумдорлигини ошириш етти ойлик планини 101,3 процент қилиб адо этдилар. Олмалиқликларнинг бу соҳадаги ишлари кўрсаткичи бироз пастроқ бўлди. Шаҳар бўйича унумдорлик плани белгиланганига нисбатан борйўғи 0,7 процент ортиғи билан адо этилди.

Маҳсулот таннархини камайтириш, фойда олишда олмалиқликлар олдинда боришяпти. Шуниси таҳсинга сазоворки, Олмалиқдаги барча корхоналар коллективлари таннархни камайтириш бўйича ярим йиллик планни тўла ва ошириб бажаришга эришдилар. Шунинг учун ҳам 1 миллион 460 минг сўмлик жамғарма олинди. Чирчиқликларнинг бу соҳадаги кўрсаткичлари нисбатан анча кам бўлди. Улар таннархни камайтиришдан 265 минг сўм маблағ тежаб қолдилар.

Мусобақадош саноатчиларнинг ўтган етти ой ичидаги иш якунлари шуни кўрсатмоқдаки, ҳали улар жуда кўп резерв ва имкониятлардан тўла фойдаланишмаяпти. Бунинг оқибатида зиммага олинган социалистик мажбурият бажарилмай қолаяпти. Олмалиқ шаҳар саноатчилари ўтган етти ойда мажбуриятдагига нисбатан бир неча миллион сўмлик кам маҳсулот реализация қилдилар. Чирчиқликлар ҳам мажбуриятни бажаришда оқсашяпти.

Олмалиқдаги рўзғор химияси заводи ўтган етти ойда давлатдан анча қарздор бўлиб қолди. Олмалиқда беш корхона меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича топшириқни бажармади, шунча корхона эса бу кўрсаткичнинг ўтган йилдагига қараганда пасайиб кетишига йўл қўйди. Чирчиқда эса бир корхона меҳнат унумдорлигини ошириш планини адо этмади, икки корхона коллективи эса бу соҳада ўтган йилдаги даражадан ҳам орқада қолди. Чирчиқдаги трансформатор заводида маҳсулот таннархи ошиб кетмоқда. Бунинг оқибатида ўтган етти ойда 366 минг сўмлик зарар кўрилди.

Мусобақадош шаҳарлар партия, касаба союз ташкилотлари, хўжалик органлари саноатчилар фаолиятидаги ютуқлар салмоғини янада ошириш учун йўл қўйилган камчиликларни бартараф этишлари, мавжуд резерв ва имкониятлардан самарали фойдаланиш учун зарур чораларни кўришлари лозим. Мусобақа давомида прогрессив технология ва илғор иш усулларини кенг жорий қилиш, ишчи-хизматчиларнинг қимматли ташаббусларини қувватлаб, ҳар томонлама оммалаштириш, барча корхоналарда ишлаб чиқариш интизомига қатъий риоя қилиш керак.

М. МИРҲАМИДОВ.

«ВИСОТСТРОЙ» трестининг 69-қурилиш бошқармаси қурувчилари пойтахтимиздаги Фурқат кўчасида 4100 ўринли янги кино-концерт залини бунёд этишмоқда. Суратда: шу қурилишда фидокорона меҳнат қилаётган бунёдкорлар (чапдан) Маннон Аҳмедов ва Аҳмад Жабборов. Улар кунлик топшириқларини мунтазам бир ярим-икки баравар ошириб бажаришмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

ЯНГИЧА АНЪАНАЛАР—ТУРМУШГА

СЕРФАЙЗ ВА МАЗМУНЛИ

Эрта тонгдан тараддуд бошланди. Боғда ҳамма нарса меҳмонларнинг келишига тахт қилиб қўйилди. Фаровон ҳаётимизни, бахтиёр ёшликни мадҳ этувчи шўх куй ва қўшиқлар янграйди. Карнай-сурнай садолари тўй-тамошадан, шоду-хуррамликдан дарак бериб турибди.

Ҳа, сўлим боғ эрталабдан бахтиёр ёшларни ўз бағрига чорламоқда. Ҳали замон келин-куёвлар дўст-биродарлари, қариндош-уруғлари билан бу ерга етиб келишади.

Шу аснода тотли ва бахтли оила қуришга аҳду-паймон қилган йигит-қизлар шаҳар ЗАГС бюроси биносига тўпланишганди. Бахт кошонасига бир йўла 20 нафар келин-куёв ташриф буюрди. Дарҳақиқат, бир вақтнинг ўзида ЗАГСга ўнта ариза тушган эди. Бугун никоҳ аҳди расмийлаштирилади. Яна ўн оила қарор топади. Фаровон жамиятимизга яна ўнта кичик ячейка қўшилади. Тўй шодиёнаси авжга минади. Қанчадан-қанча меҳрибон қалблар уларнинг қувончларига шерик бўлишади...

Шодиёна бошланди. Шаҳар Советининг депутатлари ва жамоатчилик вакиллари келин-куёвларни иззат-икром билан енгил машиналарга ўтқазадилар. Машиналар колоннаси марказий кўча бўйлаб йўлга чиқди.

Улуғ Ватан урушида мардларча ҳалок бўлган жангчилар хотирасига ўрнатилган жасорат обидаси ўрнатилган майдонга яқинлашгач, келин-куёвлар машиналардан тушиб, ёдгорлик пойига гулчамбарлар қўйишди. Марҳумлар хотираси бир дақиқа сукут сақлаб, ёд этилди.

Келин-куёвлар тушган машиналар яна катта йўлда. Яна қанчадан-қанча очиқ чеҳралар уларга меҳр билан боқарди.

«Келин-куёвлар келишаяпти», «Келин-куёвлар келишаяпти» деган шодиёна овозлар бaралла эшитилади. Шу тобда сўлим боғ тағин ҳам файзли бўлиб кетди. Карнай-сурнай садолари авжга минар, бу ерга тўпланган кишилар азиз меҳмонларни қарсаклар билан олқишлашарди. Марказий йўлканинг икки четида саф тортган пионерлар келин-куёвларга гуллар тақдим этишади.

Боғнинг ёзги эстрада биносига бора-боргунча келин-куёвлар шаънига илиқ, самимий сўзлар айтилиб турди.

Никоҳ аҳдини расмийлаштириш маросими бошланди. Шаҳар партия комитетининг секретари Д. Ҳасановага сўз берилади.

— Бугун ҳаммамизнинг қувончимиз чексиз,— дейди у.— Бир умрга тотув оила қуришга аҳду-паймон қилган бу йигит-қизларни биз яхши биламиз. Улар ҳалол меҳнатдан бахт топаётган ҳурматли ёшларимиз.

Улар оилада ҳам бахтиёр бўлишни орзу қилишган эди. Бугун ана шу яхши ният уларга ёр бўлиб турибди. Келин-куёвларимиз мурғак оиланинг бахти жамиятимиз фаровонлиги билан бирга эканлигини яхши билишади. Шу мўътабар бахтни ардоқлашга ва асрашга ҳамиша тайёрдирлар. Қалблари бир-бирига пайванд, аҳду-паймонлари қатъий...

Шундан сўнг, келин-куёвлар никоҳ аҳди рўйхатидан ўтадилар. Шофёр А. Ойхўжаев билан тикувчи Т. Эржонованинг ҳам, инженер О. Маҳмудхонов билан мастер М. Муҳиддинованинг ҳам, шофёр В. Козлов билан ўқитувчи Т. Антипинованинг ҳам, никоҳ аҳдига имзо чеккан бошқа ёш келин-куёвларнинг ҳам қувончлари чексиз.

ЗАГС бюросининг мудираси С. Шамсиева, КПСС XXV съездининг делегати А. Панина ва бошқалар ёш келин-куёвларни чин юракдан муборакбод этишди, меҳнатда, оилада уларга катта муваффақиятлар тилашди.

Яна қутловлар, яхши истаклар... Энг яқин кишилар, улар билан бирга ишлаётган ҳамкасблар бу ёшларнинг яхши фазилатлари, бир-бирига лойиқлиги ҳақида завқ билан гапирдилар. Шундай меҳнатсевар, қобил фарзандларни вояга етказган ота-оналар шаънига илиқ сўзлар айтилди. Бахт нишонаси деб гулдасталар тақдим этилди, эсдалик совғалари берилди. Шаҳар маданият уйининг ҳаваскорлари эса уларни дилрабо қўшиқ ва рақслар билан муборакбод қилишди...

Биз Янгийўл шаҳрида яқинда нишонланган никоҳ аҳди маросими шодиёнаси ҳақида тўхталдик. Чиндан ҳам бу маросим жуда мароқли ўтди. Шаҳарда янгича анъаналарни турмушга тадбиқ этиш борасида бой тажрибалар тўпланди. Айниқса, ёш оила қураётган келин-куёвларнинг никоҳ аҳдини расмийлаштириш маросими серфайз ва мазмунли бўлаяпти. Шаҳар маданият бошқармаси ЗАГС бюроси билан биргаликда бундай тадбирни ўтказиш шартларини ишлаб чиқди. Бунинг учун алоҳида сценарий плани тузилади. Бу планда қатор қизиқарли маданий тадбирлар ўз аксини топмоқда.

Тантанали маросимлар кенг жамоатчиликнинг иштирокида ўтказилаётир. Бундай шодиёналарда шаҳар совети депутатлари, донгдор кишилар ёш келин-куёвларни қизғин табриклаб, уларга оқ йўл тилашади. Бундай тадбир одатда шаҳарнинг А. С. Пушкин номли маданият ва истироҳат боғида нишонланади.

Янгийўл шаҳар жамоатчилигининг бу ибратли иши кенг ёйишга арзийди.

А. АЛИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

АГИТБРИГАДАЛАР ДАЛАДА

Шу куни дам олиш пайтида дала шийпони жуда гавжум бўлди. Юқори Чирчиқ район маданият уйида ташкил этилган агитбригада аъзолари хўжалик меҳнаткашлари билан саломатлик ҳақида қизиқарли суҳбат ўтказдилар.

Район маданият уйида агитбригада ташкил этилганига кўп вақт ўтгани йўқ. Лекин агитбригада аъзолари анчагина диққатга сазовор ишларни амалга оширишди. Райондаги колхоз ва совхозларда агитаторларни тез-тез учратиш мумкин. Улар дала меҳнаткашлари орасида оммавий сиёсий ишларни олиб боришмоқда, халқаро ва бошқа мавзуларда лекциялар, суҳбатлар ўтказишмоқда. Район марказий касалхонасининг врачи Т. Абдуллаев ўтказган лекциялар айниқса катта таассурот қолдирмоқда.

Агитбригада составида бадиий ҳаваскорлар коллективи ҳам бор. Ҳаваскор санъаткорлардан Н. Қўчқоров, П. Иноғомов, М. Темирқулов ва бошқалар ўзларининг жозибали қўшиқ ва рақслари билан меҳнат аҳлини мамнун этишмоқда.

— Биз шу кунгача қирқдан ортиқ дала шийпонида лекция ва концертлар ўтказдик, — дейди агитбригада бошлиғи А. Гарифуллин. — «Гулистон», «Ленинобод», «Коммуна», Карл Маркс номли колхозлар дала шийпонларида бўлдик. Агитбригадамиз аъзолари бундан буён ҳам оммавий-сиёсий, маданий-оқартув ишларини юксак савияда олиб бориш учун курашмоқдалар.

Й. ОДИЛОВ.

ФАН ва ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ЭНГ ЧУҚУР СКВАЖИНА

АҚШнинг Оклахома штатида энг чуқур скважина пармаланди. Парманинг учи 9600 метр чуқурликкача борди. Аммо шунда ҳам газ конини топиш умидида пармалаш давом эттирилди.

Лекин иш бирдан тўхтагилди. Парма Цельский бўйича 220 градусгача эриган олтингугурт қатламига дуч келди. Натижада олтингугурт 5316 метр баландликкача юқори кўтарилиб, скважинанинг қуйи қатламидаги жаъми асбоб-ускуналарини эритиб юборди.

Шундай чуқурликдаги скважинани пармалаш 504 кун давом этиб, 6 миллион долларга тушди.

КИНЕСКОПНИНГ «ДАВОСИ»

Маълумки, телевизор кинескопи вақт ўтиши билан эскириб, уни янгилаш лозим бўлади. Сабаби—кинескопдаги катод электрон чиқишини қийинлаштирадиган юпқа изоляцион қатлам билан қоплана боради.

Лихтенштейн мамлакатида эскирган кинескопларнинг ўзини қайта ишлатиш усули топилди. Бунинг учун кинескопдаги катод аввал унинг ишлаб туриши зарур бўлганидан икки баравар кўп электр токи билан қизитилади, сўнг катод билан анод ўртасида 15 секунд давомида 5 минг вольт қувватли ўзгарувчан кучланиш ҳосил қилинади.

Кашфиёт муаллифининг айтишича, шундан сўнг кинескопдан қайта фойдаланиш мумкин.

ҚАДИМГИ ҒИЛДИРАК

Яқин вақтгача энг биринчи ғилдираклар ватани Месопотамия ҳисобланарди.

Аммо, Болгариянинг Беково қишлоғидан топилган арава ғилдираги Месопотамия ғилдиракларидан ҳам минг йил аввал ясалгани аниқланди, яъни у 5850 йил бурун ишланган, деб тахмин қилинмоқда. Беково ғилдираги умуман энг қадимги ғилдирак эмасмикан?

ПАХТА йиғим-теримига қизғин тайёргарлик кўрилаётган ҳозирги кунларда «Ташсельмаш» заводи машинасозлари ҳам суръатга суръат қўшишмоқда. Коллектив август ва сентябрь ойларида планга қўшимча равишда 60 та пахта териш машинаси ишлаб чиқаришга аҳд қилган. Суратда: корхонанинг зарбдор ишчиси Аҳмад Задайхонов шахсий беш йиллик топшириғини уч йилда бажариш мажбуриятини олиб ишламоқда.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

ЯНГИЙЎЛЛИКЛАР ТАШАББУСИ ИЗИДАН

КОЛЛЕКТИВИМИЗНИНГ МЕҲНАТ ШИОРИ

Коллективимиз ўнинчи беш йилликда ҳар қачонгидан ҳам самарали ва сифатли ишлашга астойдил ҳаракат қилмоқда. Шунинг учун ҳам ўз фаолияти кўрсаткичларини яхшилашга ёрдам берадиган омиллардан, резервлардан кенг фойдаланмоқда. Айниқса илғорлар ташаббуси ва тажрибасини ёйишга алоҳида эътибор берилияпти. Энергетикларимиз янгийўлликларнинг «Сафимизда қолоқлар бўлмасин!» шиори остида бошлаган ташаббусларига бажонидил қўшилишларининг боиси ҳам шунда. Бу ташаббус юзага келгач, у коллектив иштирокида кенг муҳокама қилинди ва тўла қўллаб-қувватланди. Барча цехлар коллективлари бу ҳаракатга қўшилдилар ва зиммаларига оширилган мажбуриятлар олишди.

Бизда белгиланган янги ишлаб чиқариш марраларини муваффақиятли эгаллаш учун социалистик мусобақа кундан-кунга авж оляпти. Иш маданиятини кўтариш, меҳнатни илмий уюштириш, ишчи-хизматчиларнинг малакасини ошириш, ишлаб чиқариш жараёнларини юксак даражада автоматлаштириш юзасидан қатор тадбирлар кўрилди.

Шунинг учун ҳам коллективимиз давлат планларини бажаришда яхши натижаларга эришмоқда. Электр энергияси ҳосил қилиш етти ойлик топшириғи муддатидан анча илгари бажарилди. Қўшимча халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун етти миллион киловатт-соат электр қуввати етказиб берилди. Корхонамиз эҳтиёжлари учун энергия сарфлашни камайтиришга эришяпмиз. Шу туфайли ҳам 200 минг киловатт-соат тежаб қолинди.

Бундай меҳнат муваффақиятларида барча смена коллективларининг муносиб ҳиссаси бор. Н. Ортиқов, В. Бирюков, С. Уржунцев бошчилик қилаётган ва бошқа сменалар ишчи-хизматчилари иҳтиёрларидаги асбоб-ускуналардан самарали фойдаланмоқдалар. Улар барча агрегатларнинг бир меъёрда ишлаб туришини таъминлашяпти. Улар йил бошидан буён топшириқдагига қўшимча юзларча минг киловатт-соат қувват ҳосил қилишди.

Корхонамизда беш йилликни муддатидан илгари бажаришга аҳд қилган ишчи-хизматчилар анчагина бор. Х. Турдиев, Н. Бекенов, И. Лигай, С. Трусов ва бошқалар шулар жумласидандир. Коллективимизнинг пешқадам энергетиклари ҳисобланган бу пешқадамларимиз зўр маҳорат, ғайрат-шижоат билан ишлашлари туфайли нормани доим ошириб бажаришади. Бу билан бошқа касбдошларини ҳам унумли меҳнат қилишга даъват этадилар.

Коллективимиз ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилини меҳнатда катта-катта зафарлар билан якунлаш учун бундан буён ҳам ҳормай-толмай ишлайди, барча имкониятларни ишга солади. Ватанимизга арзон электр энергияси етказиб беради. Бу эса бизнинг партиямиз XXV съезди тарихий қарорларига амалий жавобимиз бўлади.

К. ИСМАНОВ,
Чирчиқ ГЭСлари тизмаси инженери.

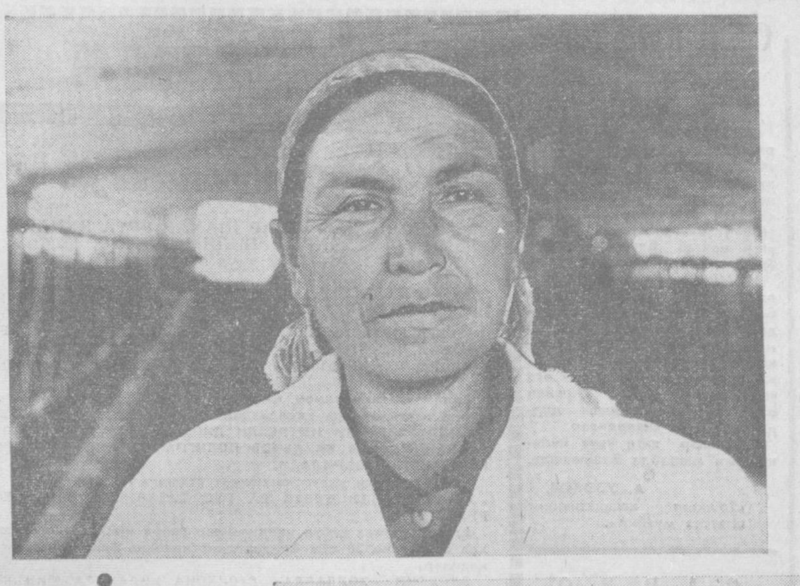

Ҳурматли Анорхон опа йигирма йилдан бери ҳамкор-ҳамнафас бўлиб келаётган коллективи орасида катта обрў-эътиборга эга. Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхози фермасининг ҳар бир сут соғувчиси — унинг шогирди. Жамоат чорваси маҳсулдорлигини оширишдаги баракали хизматлари юксак баҳоланиб, Ленин ордени билан тақдирланган.

Анорхон Назарованинг бу йилги режалари ҳам улкан. Ўз боқимидаги 14 бош сигирнинг ҳар биридан 4300 килограммдан сут соғиб олиш учун курашмоқда. Бу пландагидан 730 килограмм кўпдир.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ).

«ПОМИДОРнинг «Юсупов» нави билан тенглаша оладиган бошқа нав деярли йўқ,— дейди «Текстильщик» совхозининг ветерани, бригада бошлиғи З. Фатхуллаев.— У ҳам мазали, ҳам баракалидир». Ҳақиқатан ҳам бу бригадада етиштирилаётган помидорларнинг ўртача оғирлиги 400 граммни ташкил этмоқда. Суратда: (чапдан ўнгга) З. Фатхуллаев, сувчи В. Мингбоев ва звено бошлиғи А. Кимлар янги терилган ҳосилни кўздан кечиришмоқда.

Б. Пак фотоси.

ТАСС ШАРҲИ

ОЙНИНГ ФАНГА, КИШИЛАРГА ХИЗМАТИ

ЖАҲОН матбуоти «Луна-24» планеталараро автомат станциясининг «Лунит» Якто намунасини Ерга етказиб келтирганлигини «Советлар мамлакатининг янги илмий-техникавий муваффақияти — космонавтикага қўшилган муҳим ҳисса» деб баҳоламоқда.

Ернинг абадий йўлдошини ўрганиш — инсониятнинг азалий катта илмий мақсадларидан биридир. Космонавтиканинг назариётчиси академик М. В. Келдишнинг фикрича, фундаментал проблемалар нуқтаи назаридан олганда, масалан, Ой жинсининг физик ҳоссалари ва кимёвий таркибини ўрганиш, шу жинсларни анализ қилиш орқали Ойнинг ёшини аниқлаш, Ой ва бошқа самовий жисмларнинг келиб чиқиши каби масалани ҳал этишда жуда муҳим аҳамиятга эга бўлади. Жумладан, абадий йўлдошимизнинг «бунёдга келиши» тўғрисидаги хилма-хил назариялар ҳамон узил-кесил исбот қилинган ҳам эмас, рад этилган ҳам эмас. Шу назариялардан бирига кўра, Селена Ой—Ернинг «синглиси» ҳисобланади, бошқа бир назарияга кўра, у Ернинг «қизидир». Лекин ҳар иккала назарияда ҳам нега бизнинг планетамиз — ҳаёт воҳасию, унинг қўшниси бўлмиш Ой бундан маҳрумлиги равшан эмас. Хўш, Ой тўлган ва янги Ой пайдо бўлган кунларда кучли зилзилалар пайдо бўлишига, зилзила арафасида ва зилзила тўхтаган заҳоти Ой замини тебранишлари анча кучайишига сабаб нима? «Йўлдошимиз»нинг бошқа сир-асрорлари ҳам кўп.

Ракета — космик техниканинг пайдо бўлиши Ойни ўрганишда янги самарали босқич очди. Совет олимлари 1959 йилнинг январида Ой сари биринчи ракета учириб, дастлабки қадам қўйдилар. Бу ракета жаҳон матбуотида «Орзу» деган ном олди. Орадан 9 ой ўтгач, иккинчи ракета Ой юзига етиб борди. Шундай қилиб, маданият тарихида биринчи бор ерликлар икки самовий жисм — Ер билан Ой ўртасига «кўприк» ташладилар, «Бойқўнғир —равшанлик денгизи» йўлини очдилар. Совет Иттифоқи гербининг тасвири туширилган вимпел Ойга етказилди.

Космик даврнинг тўла бўлмаган 19 йили мобайнида Ой атрофларида, Ой теварагидаги орбитада ва Ой юзида «Луна» номли 24 та совет планеталараро аппаратлари ишлади. «Луна»ларнинг ҳар бири Ернинг йўлдоши тўғрисидаги илм-фанга ўзининг бирон-бир ҳиссасини қўшди. Космик жисм сари парвоз қилиш учун зарур техникани пишиқтиришда бу ҳиссалар жуда муҳим роль ўйнади.

Инсониятни Ерга энг яқин самовий жисмни, Ой—Ер алоқаларини янада чуқурроқ тушинишга яқинлаштирган бошқа машҳур «Луна» станцияларини ҳам эслатиб ўтайлик. Ойнинг Ердан қараганда кўринмайдиган тескари томони фотосуратини олиш совет олимлари, конструкторлари, инженерларининг жасорати бўлди. Шу нарса учадиган аппаратлар бортида туриб, Қуёш системасидаги планеталарни «Визуал» (кўриб) тадқиқ этиш ишларини бошлаб берди. Шундан сўнг, космик жисмларни бевосита ўз юзида туриб ўргана бошлаш вазифасини бажариш тақозо этилди. Шу жиҳатдан «Луна-9» автомат станцияси негиз станция деб ҳисобланади. Бундан 10 йил аввал, 1966 йилнинг февралида у аввалгиларига ўхшаб Ой юзига қулаб тушмади, балки унинг юзига оҳиста қўнди ва Ой юзи суратларини Ерга юборди. Ўша йиллар таниқли инглиз астрономи Бернард Ловелл бундай деб ёзганди: «Станциянинг Ойга оҳиста қўниши Ернинг табиий йўлдоши юзига одам туширилишига ва Ойни ҳар томонлама ўрганиб чиқишга йўл очиб беради». Бошқа бир олим—американик Жеймс Ванн Аллен: «Бу қўниш Ойга космик лабораторияларни амалда қўндириш йўлида олға босилган жуда муҳим қадам бўлди» деди.

Ҳаётнинг кўрсатишича, Совет Иттифоқи эришган ютуқларнинг истиқболларига баҳо беришда иккала олим ҳам ҳақ бўлиб чиқдилар. 1969 йилнинг июлида американик Нил Армстронг Ой бетига қадам қўйди, орадан бир йилдан сал ўтгач, 1970 йилнинг сентябрида совет автомат «геологи» — «Луна-16» Ой юзига қўнди. У Ой замини намуналарини олди ва уларни Ерга етказиб келтирди. Шу билан одам Ой жинси намунасини олиш учун ўзи Ойга учиши зарур эмаслигини ҳам кўрсатди. АҚШ космик программасининг раҳбарларидан бири доктор Ж. Лоу «Луна-16»нинг учиши — «космик техника такомиллашганлиги ва унинг ҳисоблари юксак даражада эканлигининг далилидир» деди.

Бу гаплар совет космонавтикасининг навбатдаги қадами — ўша 1970 йил Ой юзида узоқ вақт ишлайдиган биринчи кўчма автомат лаборатория — «Луноход» пайдо бўлганлигига ҳам тўла йўсинда тааллуқлидир. «Луноход» Ёмғирлар денгизи районида ўн километр йўл босиб, Ой заминининг физик-химик ҳоссаларини ўлчади, Ойнинг кимёвий таркибини анализ қилди, жуда муҳим суратлар олди. Қарийб бир йил ичида корпус-куляр оқимлар, электромагнит нурланишлар ва бошқа ҳодисалар тўғрисида жуда кўп маълумотлар олинди. Илк ўзиюрар аппарат шундай лабораториялар ёрдами билан космик жисмларда бир қанча ноёб илмий-тадқиқотлар ўтказиш мумкин деган фикрни тасдиқлади.

Совет автоматлари ва Америка астронавтлари Ойнинг саккиз хил участкасидан келтирган Ой намуналарида темир ва титан, магний, уран ва бошқа кўпгина элементлар топилди. Вақти келиб, Ой хазинаси фан-техника тараққиётига хизмат қилади.

А. РОМАНОВ,
ТАСС обзорчиси.

ИНТЕРНАЦИОНАЛЧИЛАР

«Босиб ўтилган йўлнинг яна бир бош якуни, у ҳам бўлса совет турмуш тарзининг вужудга келганлигидир. Чинакам коллективизм ва ўртоқлик, мамлакатдаги барча миллатлар ва халқларнинг кундан-кунга мустаҳкамланиб бораётган жипслиги, дўстлиги, бизни кучли, бардам қилаётган маънавий соғломлик — буларнинг ҳаммаси турмуш тарзимизнинг ёрқин қирраларидир, воқелигимизнинг жонтанига сингиб кетган социализмнинг буюк ғалабаларидир»,— деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев.

Дарҳақиқат, кўп миллатли совет халқининг ўзаро қон қардошлиги, бузилмас интернационал дўстлиги, биродарлиги жуда кўп синовлардан ўтди, метиндек тобланиб, мустаҳкамланиб борди.

Ўрта Чирчиқ районида 40 миллат вакили истиқомат қилади. Райондаги «Партия XXII съезди» колхозида ҳам турли миллат фарзандлари ўзаро оға-ини, ҳамжиҳат бўлиб, хўжалик ишлаб чиқаришида жонбозлик кўрсатмоқдалар. Ленинча интернационал дўстлик принциплари улар ўртасидаги муносабатларнинг асосий, бузилмас манбаидир. Колхозда яшаётган ўзбеклар, турклар, корейслар, татарлар, қозоқлар, тожиклар ўртасидаги интернационал дўстлик илдизи хўжалик тарихининг муҳим даврлари билан чамбарчас боғланган. Бу дўстлик қишлоқда коллектив хўжаликни барпо этиш учун бошланган курашлардаёқ куртак отганди. Партия қишлоқларда муҳим социал ўзгаришларни амалга ошириш учун юборган 25-мингчилар ҳам турли миллат фарзандлари эди.

Рус Николай Черников, Константин Власов, Миҳаил Черников, Иван Циганков, корейс Иван Ким, Ким Гим Нам, қозоқ Абдураҳмон Назаров, Эргаш Журунбоев, қирғиз Усмон Абдураззоқов, ўзбек Йўлчи Тошматов, Усмонали Тошпўлатов, Тошпўлат Розиқовлар колхоз тузумининг ветеранлари ва жонкуярларидир.

1937 йилда колхозга Узоқ Шарқдан жуда кўп корейс биродарлар кўчиб келишди. Улуғ Ватан уруши йилида эса колхозга турклар, руслар, белоруслар, украинлар, поляклар эвакуация қилинди. Колхоз аъзолари уларни қучоқ очиб кутиб олдилар, иссиқ жойларини, қалб кўрларини дўстларидан дариғ тутмадилар. Интернационал бурчларини садоқат билан бажардилар.

Ҳозирги пайтда колхоз хўжалигининг энг муҳим тармоқларини бошқараётган кадрларни ростдан ҳам интернационалчилар деб аташ мумкин. Турк Исрофил Тоиров, корейс Иван Ким Ним Иннокентий тожик Акром Одинаев, ўзбек А. Сиддиқов, С. Йўлдошевлар пахтачилик бригадасининг бошлиқлари, корейс Ким Пим Нам колхоз экономисти, турк Расул Муродов эса механизация бўйича раис ўринбосаридир.

Интернационализм колхоз меҳнаткашлари ҳаётига нақадар сингиб кетганини, унинг ажойиб самаралар бераётганини корейс Иван Сергеевич Ким бошлиқ бригада мисолида айниқса тасаввур қилиш мумкин. Бу бригадани ҳақиқий интернационал оила дейиш мумкин. Бригада далаларида ўзбек Топил Анорқулов, Ҳамид Раҳматуллаев, Жаҳон Анорқулова, қозоқ Мирзабек Ботиров, Темир Юсупов, Анифа Ҳакимова, рус Шура Галкина, турк Хайри Нажимова, татар, эр-хотин Меҳрия ва Сафарғали Ўрмоновлар, тожик Хайри Ҳотамова, Ҳасан Назимовлар қўлни қўлга бериб, деҳқончилик маданиятини юксалтиришга ўз ҳиссаларини қўшиб келмоқдалар.

Интернационал бригада фақат колхоздагина эмас, балки районда ҳам энг илғор бригадалардан ҳисобланади. Шуниси диққатга сазоворки, уларнинг илғорлиги фақат рақамлардагина ифодаланиб қолмайди. Бригада деҳқонлари ғўза парваришини юксак агротехника қоидалари асосида сифатли олиб боришга, механизациядан оқилона фойдаланишга, кам чиқим билан кўп ҳосил етиштиришга алоҳида эътибор беришмоқда. Шунинг учун ҳам бригадада ҳосилдорлик йилдан-йилга ошиб бормоқда. Колхозчиларнинг моддий фаровонлиги, турмуш маданияти, шахсий даромади ҳам муттасил ўсмоқда.

Интернационал бригада пахтачиликда салмоқли натижаларни қўлга киритган даврларни бир-бир эсга олиб ўтайлик.

1968 йилда бригада бундан бир йил олдин 16 центнердан ҳосил олинган ерлардан 36,5 центнердан «оқ олтин» етиштириб, ҳаммани қойил қолдирди. Пахтанинг 80 проценти машиналарда йиғиштириб олинди. Бир центнер пахта учун пландаги 11,2 сўм ўрнига 7,40 сўмдан маблағ сарфланди.

1970 йил. Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги нишонланган қутлуғ йилда бригада деҳқонлари янада зўр шижоат, ғайрат билан меҳнат қилишди. Айниқса улар ғўзани оби-тобида суғоришга алоҳида эътибор беришди.

— Мен пахтачиликдаги кўп йиллик тажрибамдан шундай хулосага келдимки, пешона тери билан етиштирилган ҳосилни тўла сақлаб қолишда, ҳосилга ҳосил қўшишда ғўзани суғоришдай нозик масала ҳал қилувчи роль ўйнайди. Баъзи деҳқонлар буни яхши тушунмайди-да бутун қилган меҳнатини бир-икки кунда чипакка чиқариб қўяди. Бизнинг аҳил коллективимиз эса бу масалада якдил, ҳамжиҳат, — дейди Иван Ким.

Бригадирнинг гапларида жон бор. Ана шу якдиллик, ҳамжиҳатликнинг самараси доҳий юбилейи йилида ёрқин намоён бўлди. Бошқа жойларда ғўза парвариши ҳали давом этаётган, теримни бошлаш эса ҳали хаёлларига келмаган бир пайтда бригада далаларида ғўзалар қийғос очилди. Ҳа, ҳосил шу йили жуда эрта етилганди. Район партия комитетининг бюро аъзолари бригада далаларини келиб кўришди. Оппоқ пахтазор миришкорлар меҳнатини кўз-кўз қилиб, товланиб турарди. Хуллас, бригада пахтакорлари шу йили машина теримини областда биринчи бўлиб бошлашди. Планни 5 иш кунидаёқ бажаришди. Пахта тайёрлаш йиллик плани 150 процентдан ошиб кетди.

Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида бригада деҳқонлари 110 гектар майдонга чигит экишиб, 33 центнердан ҳосил олишди. Пахтанинг 90 проценти «зангори кема»ларда териб олинди.

Бу ютуқларга эришишда кўп миллатли бригада деҳқонларининг мустаҳкам интернационал дўстлиги, ягона мақсад йўлида бир оила аъзоларидай меҳнат қилишлари ҳал қилувчи омиллардан бири бўлди. Айни вақтда коллективга узоқ вақтдан буён оқилона раҳбарлик қилиб келаётган Иван Сергеевич Кимнинг хизматларини ҳам алоҳида таъкидлаб ўтиш керак.

Иван Сергеевичнинг суяги меҳнатда қотган. Бригада деҳқонлари Иван Сергеевичнинг дала ишларини уюштиришдаги ўзига хос маҳорати, пахта илмини пухта ўзлаштириб олгани, одамлар билан муомаладаги юксак маданияти ва ниҳоят ажойиб инсон, яхши дўст эканлигини айниқса қадрлашади.

Пахтачиликни ривожлантиришдаги жуда катта хизматлари учун Иван Сергеевич Ким Меҳнат Қизил Байроқ ордени, қатор медаллар билан тақдирланган.

Интернационал бригада деҳқонлари ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилида ҳам юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар. Улар бу йил 57 гектар ерга каноп, 54 гектар ерга пахта экишган. Канопнинг ҳар гектаридан 200, пахтадан эса 40 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олишган. Далаларда етиштирилган мўл ҳосил азаматларнинг бу йилги эзгу ниятлари ҳам албатта рўёбга чиқажагидан далолат бериб турибди.

Ш. ОТАБОЕВ.

Дунё овози
чет эл хабарлари

ПАРАГВАЙ ВАТАНПАРВАРЛАРИ БИЛАН БИРДАМЛИК

ГАВАНА, 23 август. (ТАСС). Кубада Парагвай ватанпарварлари билан бирдамлик ҳафталиги тугалланди. Бу ҳафталик Куба халқлар дўстлиги институтининг ташаббуси билан ўтказилди. Мамлакатнинг ҳамма қисмида оммавий митинг ва йиғилишлар бўлиб ўтди. Бу митинг ва йиғилишларнинг қатнашчилари мамлакатда Стресснер бошлиқ диктаторлик режими ўтказиб келаётган репрессия ва қийноқларни, қамоққа олиш ва қувғин қилишларни кескин қоралadилар.

Гаванада ўтказилган оммавий митингда Парагвай Коммунистик партиясининг делегацияси ҳозир бўлди. Куба Халқлар дўстлиги институтининг директори Артуро Эспиноса бу митингда сўзга чиқиб, бутун Куба халқи ва Куба ҳукумати номидан Парагвайдаги барча сиёсий маҳбуслар дарҳол озод қилинсин, деб талаб этди.

Парагвай Коммунистик партияси секретариатининг аъзоси Аурелио Амараля митингда сўзлаган нутқида бундай деди: диктаторлик режими Парагвай халқининг жанговарлик руҳини сўндиролмади. Парагвай халқи сиёсий маҳбусларни озод қилиш учун, мамлакатда қамал ҳолати ва реакцион қонунларни бекор қилиш учун курашни давом эттирмоқда.

ЭРКИН МЕҲНАТ ЗАВҚИ

ЛУАНДА, 23 август. (ТАСС). Ангола Халқ Республикасининг аҳолиси олдида меҳнатга нисбатан янгича муносабат тобора мустаҳкам қарор топмоқда. Минглаб кўнгиллилар — завод ва фабрикаларнинг ишчилари, қуролли кучларнинг вакиллари, муассасаларнинг хизматчилари, студентлар, мактаб ўқувчилари МПЛАнинг даъватига жавобан Кашито районига келиб, у ерда ҳозир қизғин тус олиб кетган «Ангола сафрасида» қатнашмоқдалар. Уларнинг фидокорона меҳнати туфайли мамлакат чет элларга сотадиган энг муҳим экинларнинг бири-шакарқамиш ҳосилининг 50 процентдан кўпроғи йиғиштириб бўлинди.

Илгари Португалия мустамлакачиларига қарашли бўлган бепоён шакарқамиш майдонлари энди умумхалқ мулкига айланди. Халқ бу экинни меҳр билан парвариш қилмоқда, унинг ҳосилини авайлаб ўриб олмоқда. Экинзорлардан бирида қаттиқ ёнғин бошланганда маҳаллий деҳқонлар билан луандалик ишчилар уни қаҳрамонона жасорат билан ўчирганликлари матбуотда хабар қилинган.

ИМПЕРИАЛИЗМ— АСОСИЙ ХАВФДИР

ХАНОЙ. 23 август. (ТАСС). Социалистик мамлакатлар билан тинчлик, мустақиллик ва социал тараққиёт учун курашаётган барча кучлар билан бирдамлик — блокларга қўшилмаслик ҳаракати куч-қудратининг манбаидир. Бу ҳаракат, деб ёзади «Нян зан» газетаси, блокларга қўшилмаган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг Коломбода бўлиб ўтган конференцияси якунларига бағишланган бош мақоласида, шу манба туфайли тарихий ташаббусни ўз қўлларида сақлаши ва халқаро ишларда кун сайин тобора актив роль ўйнаши мумкин.

Коломбода ўтказилган конференция,— дейилади мақолада, мустақиллик ва озодликнинг бирдан-бир ва хатарли душмани бўлган империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши тенденциянинг ғалабасидир.

Газета Коломбодаги конференциянинг қарорларини амалга ошириш учун турли йўллар билан кураш олиб борилади, бу кураш машаққатли ва мураккабдир, чунки бу кураш аслида Қўшма Штатлар бошчилик қилаётган империализмга қарши кураш бўлади, деб таъкидлайди.

ҲАМКОРЛИК МАҚСАДИДА

КИЛЬ, 23 август. (ТАСС мухбири) Ғарбий Германия жамоатчилигининг кенг доиралари ГФР билан Совет Иттифоқи ўртасидаги ҳар томонлама амалий ҳамкорликни ривожлантиришни актив ёқлаб чиқмоқдалар. Ўлкаларда тузилган «ГФР—СССР» жамиятлари бу соҳада катта иш қилмоқдалар. Сиёсий партияларнинг, жамоат ташкилотларининг, ижодий зиёлиларнинг вакиллари, ишчилар, хизматчилар шу жамиятларнинг аъзоларидир.

Бундай жамият Шлезвиг-Гольштейн ўлкасида ҳам тузилди. Жамият правлениесининг раиси, ГФРнинг таниқли жамоат арбоби Герберт Шульц жамиятнинг ўлка пойтахти Киль шаҳрида ўтказилган ташкилий йиғилишида доклад қилди ва Германия Федератив Республикаси билан СССР ўртасидаги алоқаларни янада кенгайтирилишига, ҳар иккала мамлакат халқлари ўртасида ҳамжиҳатлик ўрнатилишига ёрдам беришни жамият ўзининг асосий вазифаси деб ҳисоблаётганлигини таъкидлаб ўтди.

Жамият ишлаб чиққан программа ГФР аҳолисини Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати билан, совет халқининг экономика, маданият, фан ва техника соҳасида эришган муваффақиятлари билан яхшироқ таништириш мақсадида хилма-хил тадбирларни амалга оширишни кўзда тутади.

Г. Шульц ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: Шлезвигольштейнда «ГФР—СССР» жамиятининг ташкил этилиши 1970 йилда Москвада тузилган шартномани амалга ошириш, Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг якунловчи акти принципларини рўёбга чиқариш йўлида қўйилган яна бир қадамдир.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● БУДАПЕШТ. Мошонмадьяровар қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи ишлаб чиқараётган маҳсулот жаҳоннинг 25 мамлакатида маълум. Завод кейинги ўн йил мобайнида чет элларга хашак қуритиш учун 400 та сушилка ва озуқа талқони ишлаб чиқарадиган тегирмон етказиб берди. Паррандачилик фермалари учун завод ишлаб чиқараётган комплект ускуналар ҳам жаҳон бозорида ғоят манзур бўлмоқда. Бундай ускуналарни Совет Иттифоқи энг кўп миқдорда сотиб олмоқда.

● ДЕҲЛИ. Шу молия йилининг биринчи кварталида Ҳиндистонда химиявий ўғит ишлаб чиқарувчи давлат корпорацияси корхоналарида ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 42 процент кўпайди.

Ҳиндистон қишлоқ хўжалиги ва ирригация министрлигининг берган чамасига кўра, шу молия йилида мамлакат корхоналари 2,2 миллион тонна минерал ўғит ишлаб чиқаради.

● БОНН. ГФР ҳарбий-саноат комплексининг монополиялари қуролланиш пойгасини авж олдириш туфайли бойлик орттиришни давом эттирмоқдалар. «Мессершмит — Бельков—Блом» («МББ») авиация концерни ҳозирги вақтда 1980 йилгача ракеталар, ҳарбий самолётлар ва вертолетлар ишлаб чиқариш учун гарантияланган буюртмаларга эга. «Ди тат» газетасининг ёзишича, концерн ажал уруғини сочувчи маҳсулот ишлаб чиқариш соҳасида ўзининг йиллик оборотини икки баравар кўпайтириб, 1980 йилгача уни 3 миллиард маркага етказишни режалаштирмоқда.

● БРАЗЗАВИЛЬ. Пролетар интернационализми, халқлар ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик принциплари — Конго хотин-қизлари революцион иттифоқи фаолиятининг негизидир. Конго хотин-қизлари революцион иттифоқи Марказий Кенгашининг раиси Жозефина Байон шу кенгашнинг бу ерда бўлаётган фавқулодда мажлисида нутқ сўзлаб, ана шу гапларни айтди.

У республикадаги барча жамоат ташкилотларига раҳбарлик қилишда Конго Меҳнат партияси муҳим роль ўйнаётганлигини уқтириб ўтди.

(ТАСС, 23 август).

ТОШДАГИ ТАРИХ

КАТМАНДУ, 23 август. (ТАСС мухбири). Непал ҳукумати «Катманду водийсини ривожлантириш плани»ни қабул қилди. Бу планга мувофиқ бу ерда жойлашган шаҳарлар ободонлаштирилади ва кўпдан-кўп қадимги ёдгорликлар реставрация қилинади. Шу мақсадларга ушбу молия йилининг ўзидаги 3 миллион рупия чамаси пул сарфлаш мўлжалланади. Янги бинолар ва иншоотлар шаҳарларнинг қадимдан вужудга келган ва минг йиллик маданият изларини сақлаган архитектуравий ансамблларини бузмаган ҳолда қурилиши кўзда тутилади. Махсус комитет шуни назорат қилиб боради. Архитекторлар, бинокор инженерлар ва тарихчилар комитетга аъзо бўлиб кирди.

Катманду водийси 580 квадрат километр майдонда ястанган. Химолайнинг оппоқ чўққилари ясаган халқа ўртасидаги бу ям-яшил воҳани табиий музей деб аташ мумкин. Неча юз йиллар ичида у непаллик усталар меъморий санъатининг энг яхши асарларини ўзида мужассамлаштирди. Беназир кўркам ибодатхоналар айни шу водийда бунёдга келди ва кейинчалик бутун шарқий Осиёга тарқалди.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ. Эмилия Ҳайдичикова Гуменидаги «Хемлон» синтетик толалар комбинатининг илғор ишчиларидан бири ҳисобланади. У ўз дугоналари билан смена топшириқларини доимо ошириб бажариб келмоқда. У фақат олий сифатли маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

ЧТК—ТАСС фотоси.

ДАВР НАФАСИ

Республикамизнинг плакатчи рассомлари шу кунларда Тошкентдаги Санъат саройида очилган республика кўргазмасида ўз асарларини намойиш қилмоқдалар. Улар ўз асарларини намойиш этибгина қолмай, плакат тили билан томошабинга ички ва халқаро ҳаётда рўй бераётган воқеаларни тушунтириб бермоқдалар, агитация қилмоқдалар, катта ишларга чорламоқдалар.

Экспонатлар орасида айниқса йигирманчи, қирқинчи йиллар совет плакатчилигининг энг яхши анъаналарини давом эттириш, етмишинчи йиллар плакатчилигини шакллантиришда актив иштирок этаётган рассомларнинг асарлари диққатга сазовордир. Ўзбекистон сиёсий плакат усталарининг муваффақияти шундаки, уларнинг асарларида мавзунинг актуаллиги, жанговарлиги сезилиб туради.

Кўргазмада асосан сўнгги беш йил ичида яратилган плакатлар ўрин олган. Икки тарихий съезд орасидаги даврда ўзбек плакат санъати Бутуниттифоқ ва республикалараро кўрикларда муайян ютуқларни қўлга киритди. Бу борада Ф. Кагаров ва Қ. Башаров, В. Евенко, А. Балканов, Д. Махотин ва М. Громико сингари турли услубдаги ва турли ижодий характердаги рассомлар самарали иш олиб бормоқдалар. Давр нафаси, кўз ўнгимизда рўй бераётган янгиликлар кўргазмага қўйилган экспонатларда ўз ифодасини топган.

Замондошимизнинг образи ҳар бир асарнинг ғоявий маркази бўлиб ҳисобланади. Жумладан В. Евенконинг «Оқ-олтинни олтин қўллар яратади» деб номланган плакати хирмон-хирмон пахта тоғлари яратаётган дала меҳнаткашларини акс эттиради. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ўзбек пахтакорлари ҳақида айтган сўзлари рассом плакатида ўзининг чуқур мазмуни билан тўла намоён бўлган. Ижодкорлардан Ф. Кагаров, М. Громиколарнинг асарлари тинчлик мавзуига бағишланган.

Н. Шерстневнинг плакати интернационал дўстлик ҳақида лўнда ва аниқ ҳикоя қилса, О. Арутюновнинг бир қатор асарлари Чили халқи билан бирдамлик мавзуида яратилгандир. Плакатчилар ўз асарларида публицистик руҳ билан коммунистик партиянинг жаҳонда тинчлик ўрнатиш учун, ядро урушига қарши олиб бораётган курашини акс эттирадилар.

Шу билан бирга чинакам том маънодаги плакатлар кам яратилаётганлигини эътироф этиш керак. Кўп ҳолларда бир плакат асарида ишлатилган услубни иккинчисида учратиш мумкин.

Яна бир муҳим масала устида тўхталиб ўтиш лозим. Кўргазмада қизиқарли ҳисобланган театр, кино ва медицинага оид плакатлар оз. Бунинг сабаби эҳтимол жуда оз рассомлар шу соҳада иш юритаётганликларидадир. Шунингдек кўргазмалар уюштиришда ҳам айрим камчиликлар мавжуд.

Шунга қарамай, кўргазма ўзбек плакатчилигида катта воқеа бўлди. Кўргазма тез орада кўчма бўлиб қолади ва Тошкентдан бошқа ерларда ҳам томошабинлар у билан яқиндан танишадилар, деган умиддамиз.

О. ТОШПУЛАТОВ.

Плакатчи рассомлар Д. Махотин, М. Громико ва М. Калинин асарларидан фоторепродукциялар.

Автор фоторепродукциялари.

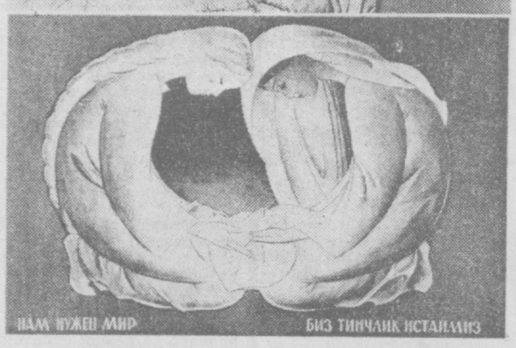

СЕНТЯБРГА ТУҲФА

3-ҚУРИЛИШ трестининг 5-қурилиш бошқармаси ҳамда «Отделстрой» трестининг 24-қурилиш бошқармаси бунёдкор қурувчилари Ҳамза районидаги Оҳангарон шоссесида 1600 ўқувчига мўлжалланган янги мактаб биносини қуриб битказдилар.

И. Миралимов бошлиқ комплексчилар ва А. Попов бошлиқ монтажчилар бригадаси жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилдилар. Улар бинокорлик материалларидан тежамкорлик, иш вақтидан эса унумли фойдаланиш туфайли объектни белгиланган муддатда қўлдан чиқардилар.

Ўқувчилар янги ўқув йилини янги мактабда бошлашади.

А. УЗОҚОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

САВДО ТАРМОҚЛАРИ КЎПАЙМОҚДА

РАЙОН матлубот жамиятида шу йилнинг етти ойлик савдо плани 100,2 процент адо этилди. Бунга асосан янги-янги савдо точкаларининг ишга туширилиши эвазига эришилмоқда.

Сўнгги ойлар ичида районда чекка ҳисобланган Убейт қишлоғида янги озиқ-овқат магазини, қўшни Жуков номли совхоз, «ВЛКСМ 50 йиллиги» номли «Промтехкомплекс» марказларида аралаш моллар магазинлари очилиб ишга туширилди.

А. КУКИЕВ.
Оҳангарон райони.

Реклама ва эълонлар

9-ПОЛИГРАФЧИЛАР ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1976—1977 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ ЛИНОТИПИСТ, ҲАРФ ТЕРУВЧИ, ПЕЧАТНИК ВА МУҚОВАЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ.

БИЛИМ ЮРТИГА 15—16 ЁШДАГИ 8-СИНФНИ ТАМОМЛАГАН ЎҒИЛ ВА ҚИЗ-БОЛАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртини тамом қилганлар тўлиқ ўрта маълумот ва ҳунар олганликлари ҳақида диплом оладилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ ИМТИЁЗЛИ ДИПЛОМ БИЛАН ТАМОМЛАГАНЛАР МОСКВА ВА ЛЬВОВ ПОЛИГРАФИЯ ИНСТИТУТЛАРИГА ЎҚИШГА ЮБОРИЛАДИ.

Ўқиш муддати узлуксиз меҳнат стажига киради.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртига қабул қилинганлар бепул кийим-бош, уч маҳал овқат ёки 30 сўм миқдорида стипендия билан таъминланадилар.

ЗАРУРИЙ ҲОЛЛАРДА ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИН ҚИЛИНАДИЛАР.

Ўқиш— 1 сентябрдан бошланади.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар, Чилонзор район, Нурхон кўчаси, 21-уй. (Телефонлар: 77-10-56, 77-10-33 (6, 7, 9, 11, 13, 16-троллейбуслар ва 2, 3, 6, 24, 33, 34, 50, 54 ва 131-автобусларнинг «Волгоград» бекати).

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ

ЛЕНИН ВА МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ «ТАШТЕКСТИЛЬМАШ» ЗАВОДИ ҚОШИДАГИ
87-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1976—1977 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қуйидаги ихтисосликлар бўйича

токарь, фрезерчи — ўқиш муддати 1—2 йил, формовкачи (ойига 54 сўм миқдорида стипендия тўланади), **слесарь-йиғувчи, дурадгор —ўқиш муддати бир йил. Саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь, электр-газ пайвандчи, программалаштирилган станокларнинг операторлиги — ўқиш муддати 2 йил.**

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумоти бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Билим юртига қабул қилинганлар 3 маҳал бепул овқат, кийим-бош, бошқа шаҳарлардан келганлар эса ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳо билан тугатганлар ўқишни давом эттириш учун ўрта ва олий ўқув юртларига юбориладилар.

ЎҚИШЛАР РУС ВА ЎЗБЕК ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, гувоҳномалар: туғилганлиги тўғрисида ёки паспорти, маълумоти ҳақида; мактабдан характеристика, справкалар; ота-онасининг иш жойидан ва саломатлиги ҳақида, 6 та фотосурат (3х4 см. ли).

АРИЗАЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри-100, Текстильная кўчаси, 7, 9, 11, 14, 21, 24 трамвайлар, 2, 3, 18, 45, 54, 50, 58 автобуслар, 2, 6, 13, 15, 16 троллейбусларнинг «Социалистик шаҳарча» бекати. Телефонлар: 53-95-26, 53-95-21.

Спорт

ҲАР БИР ОЧКО ҚИММАТЛИ

Албатта, бу учрашувда ҳисоб бошқачароқ бўлиши мумкин эди. Пахтакорчилар навбатдаги турдаги рақиблари — Ашхободнинг «Колхозчи» командаси дарвозасини аниқ нишонга олиш учун кўпгина имкониятларни бой бердилар. Масалан, 16-минутда Чуркин меҳмонлар дарвозабони Курочкин билан яккама-якка чиқиб тўпни дарвоза тўсини ёнидан ўтказиб юборди. Бундан кейин ҳам тошкентликлар бир неча қулай вазиятлардан фойдалана олмадилар.

Лекин пахтакорчиларнинг тўрт асосий ўйинчисиз майдонга чиққанлари олмаоталиклар билан бўлган оғир учрашувдан ҳали ўзларига келиб улгурмаганликларини назарда тутсак, уларнинг ғалабаси анча қимматли эканлигини тушуниш мумкин. «Қайрат» билан бўлган учрашувда Тўлаган Исҳоқов оғир жароҳатланди. Энди у бир неча матчда қатнаша олмаса керак. Шунингдек дарвозабон Филатов ҳамда ҳимоячимиз Могильнийлар ҳам аввалги ўйинда жароҳатланганликлари учун майдонга туша олмадилар. Корченов эса икки марта огоҳлантириш олганлиги учун бу гал матчда иштирок этмади.

Ҳамшаҳарларимизнинг бу йилги чемпионатдаги ўн учинчи ғалабалари яна шуниси билан қимматлики, кейинги пайтда биринчи лиганинг кучли командалари қаторидан ўрин олган «Колхозчи» билан учрашувда дарвозабон Расим Ахтямов, ҳужумчи Фарид Алюков сингари ёшларимиз синовдан ўтдилар. Улар асосий составда анчагина дуруст ўйин кўрсатдилар.

Энди учрашувнинг асосий воқеаларига қайтсак, Чуркин яккама-якка чиқиб дарвозани аниқ мўлжалга олмагач, орадан икки минут ўтмай, тўп билан яна жарима майдонида пайдо бўлди. У қулай имкониятда турган Федоровга тўпни ошириб берди ва ҳужумчимиз ҳисобни очишга эришди. Шундан сўнг танаффусгача пахтакорчилар кетма-кет ҳужум қилиб турсалар-да, ҳисоб ўзгармади.

Иккинчи бўлим ҳам пахтакорчилар ташаббуси билан бошланди. Кетма-кет ҳужумлар 51-минутда ўз самарасини берди. Константин Баканов ҳисобни 2:0 га етказди. Лекин ашхободликлар ҳам бўш келишмади. Уларнинг тез-тез уюштириб турган қарши ҳужумлари 76-минутда муваффақият билан тугади. Меҳмонлар ҳужумчиси Фомин ҳимоячиларимиз хатосидан фойдаланиб ҳисобдаги фарқни қисқартиришга муваффақ бўлди. Шундай қилиб, пахтакорчилар 2:1 ҳисобида устун келиб, яна икки муҳим очкони қўлга киритдилар.

Бошқа учрашувлар натижалари билан танишинг: «Нефтчи» — «Металлург» (Зп) — 4:0, «Кубань» — «Кузбасс» — 2:1, «Торпедо» (Кт) — «Даугава» — 0:0, «Спартак» (Ор) — «Шинник» — 2:1, «Таврия» — «Нистру» — 1:0.

ХАЛҚАРО УЧРАШУВ

Тошкентдаги «Ешлик» спорт аренасида спорт гимнастикаси бўйича қизиқарли мусобақалар бўлиб ўтди. Бу ерда Германия Федератив Республикасининг Зиген шаҳри ва «Спартак» жамияти Ўзбекистон совети аёллар командалари ўзаро куч синашдилар.

Қизиқарли баҳсларда республикамиз вакиллари ажойиб маҳорат кўрсатдилар. Кўпкурашда Тошкентдаги 74-ўрта мактаб ўқувчиси Татьяна Осипова биринчи ўринни олди. У ҳаммадан кўп — 36,6 балл тўплади. Команда ҳисобида эса меҳмонларнинг қўли баланд келди. Спартакчиларимиз уларга атиги бирнеча баллгина ютқазиб қўйдилар. Халқаро учрашув республика спорт ҳаётида катта воқеа бўлди.

СТУДЕНТЛАР АНЖУМАНИ ТУГАДИ

Бирнеча кун давомида Украина пойтахти мамлакатимизнинг деярли ҳамма республикаларидан келган спортчи студентлар билан гавжум бўлди. Киев шаҳрида спортнинг ўттиз тури бўйича VII Бутуниттифоқ ёзги студентлар ўйинлари ўтказилди.

Ўйинларда Ўзбекистоннинг «Буревестник» коллективи муваффақиятли иштирок этди. Республикамиз студентлари умумкоманда ҳисобида олдинга фақатгина кучли РСФСР, Украина, Москва ва Белоруссия коллективларини ўтказиб юбордилар. Улар 7133 очко билан фахрли бешинчи ўринни олдилар.

Физкультура институтлари группасида ҳам республикамиз вакилларининг омадлари келди. Ўзбекистон физкультура институти спортчилари Киев ва Москва студентларидан сўнг учинчи совринли ўринни эгалладилар.

ПОРАХЎРЛАР

ОДАТДА, бир майизни икки бўлиб ейдиган қадрдон дўстлар орасида бирини иккинчисига боғлаб турадиган қандайдир бир кўринмас қалб ипи бўлади. Бу балки дунёқарашларнинг бир хиллигидир, балки орзу-умидларнинг муштараклигидир, балки оғир дамларда ҳам, шодлик онларида ҳам бир-бирига ёрдамга, ҳамдард-ҳамфикрликка талпиниб турувчи покиза дилларнинг ҳамоҳанглигидир... Мана шу фазилатларга зид равишда дўстликнинг бошқа тоифаси ҳам мавжудки, бу «дўстлик» фақат қўштирноқ орасида ёзилишга жоиздир. Улар ўзларича дўст, аслида эса ҳамтовоқлар. Ўртадаги ўша товоқ синиши эҳтимоли сезилганда ёки синганида бу «дўстлар» учун сичқоннинг ини минг танга бўлиб, мен сени танимайман, дея бўзрайиб туришаверади.

Алихон Камолов билан Владимир Бессарабов ҳам ана шундай дўстлардан. Лекин афсуски, улар «мен сени танимайман» деёлмай, армонда қолишди. Далиллар иккисини ҳам гангитиб, тилини калимага келтирмай қўйди. Улар бир-бирларини кўринмас ип эмас, балки трос боғлаб турганини аниқ кўриб, миқ этолмадилар...

В. М. Бессарабов билан А. Камолов иккиси ҳам олий маълумотли юрист. Улар 1962 йилда порахўрликда айбланиб, 10 йил озодликдан маҳрум этилдилар ва мол-мулклари мусодара қилинди. Улар бир-бирларини танимасдилар. Тақдирнинг тавозесини қарангки, тақдирлари бир олманинг икки палласидек ўхшаш бу шахслар қамоқхонада топишиб қолишди. Иккиси ҳам бир касбда, иккиси ҳам порахўр. Улар дўст тутинмай, ким тутинсин ахир?...

Уларнинг оиласи, бола-чақаларининг тарбияси назарга олиниб, энди тавбасига таянгандир деб, олти йилдан сўнг озодликка чиқариб юборилди, келгусидаги ҳалол, виждонан ҳаётга киришларига фотиҳа берилди.

Орадан уч-тўрт йил ўтди. В. Бессарабов дўсти Алик (Алихон)ни кўнгли қўмсаб қолди. Уни излаб топди. Қоронғуда топишганлар, ёруғда учрашишди.

— Қалай, дўстим Алик, аҳволларинг қалай деяпман?

— Бир нави.

— Ие, кимсан Алихон Камоловдан бундай жавобни кутмагандим. Битта зарбага тумшуғингни заҳга бериб, «бир нави»га кўникиб юрибсанми?

— Ўзингдан сўрасак? Мендан кўра яхшироқ яшамаётгандирсан ҳар ҳолда, Володя?

— Менми... мана, анчадан буён Тошкент область боғдорчилик-узумчилик совхозлари трестида катта юрист-консультантман.

— Қандай қилиб, судлангансанку?

— Қўй-э, мен сени танимаяпман ҳозир. Наҳотки шу саволни сен бераётган бўлсанг. Пул бўлса чангалда шўрва. Судланганимни олиб ташлаб, онадан янги туғилгандек қилиб қўйишди...

Алихон аввалига Володяни нохуш кутиб олган эди. У билан бироз суҳбатлашгач, қалбининг қаърига чўкиб кетган «шоҳона» туйғулар ғимирлаб, аста бош кўтара бошлади. Бессарабовнинг бекорга уни излаб келмаганини у сезиб турарди. Володя юлдузни бенарвон урадиган тоифадан. Ғимир-ғимир қилаётган туйғулар унинг кўз олдига яна айшу-ишратни, ресторану-базмларни, жарақ-жарақ пулларни келтирди. Боядан бери тунд башарасига беихтиёр табассум ёйилди...

— Хўш, мақсадга кўч, Володя. Менинг турқимни кўришга интизор бўлиб келмагандирсан?— табассум кулгига айланди.

— Парво қилма,— деди Бессарабов ўзича хурсанд бўлиб,— Бундан борми?—У бош ва кўрсатгич бармоқларини бир-бирига ишқаб, илжайди.

— Нимайди?

— Судланганингни олиб ташлаймиз. Худди ўзимникига ўхшатиб. Анави Камоловни танирдинг шекилли?

— Аликми, танимай ўлипманми?

— Ҳозир у «Узтрансспецстрой» ишлаб чиқариш бирлашмасида юрист консультант. Ўшанинг ошналари бор, тўғрилаб беради. Минг сўм топсанг бўлгани. Ўзимизникисан, кўпи керакмас. Хўп десанг, менинг адресимни ёзиб ол.

Орадан ҳафта ўтар-ўтмай, Шалом Бессарабовнинг уйига келди. Бессарабов жилмайганча пулни санаб олди ва негадир бироз афти бужмайди:

— Саккиз юз-ку?

— Бошқа иложи йўқ, ўлай агар...

— Майли, дўстлигимиз ҳурмати. Айтганча қаерда пропискадасан.

— Киров районидаги ётоқхонада турибман.

ЖИНОЯТ ВА ЖАЗО

— Турқинг қурсин, ернинг тагида илон қимирласа биласан,— ҳазиллашган бўлди Бессарабов ҳам. — Мақсадга кўчсак, ҳозир топаётганим ўзимни қониқтирмаяпти. Иккимиз доялик қилсак.

— Доялик?

— Ҳа!

— Кимга?

—Ўзимизга ўхшаган «жабрдийдаларга». Судланиб чиққанларнинг судланганини олиб ташлашга ёрдам берамиз. Ахир шу дояликда...

Икки ошна мириқиб кулишди. Маслаҳат билан ишга киришдилар. Характерлари характерларига тўғри келадиган янги ошналарни—бош дояларни Октябрь районидан топдилар. Энди ўлжа керак.

Қарға-қарғанинг кўзини чўқимайди, дейишади. Бессарабов дўсти Шаломнинг кўзини чўқимаса ҳам чўнтагини чўқиди. Унинг биринчи ўлжаси қамоқда бирга ўтиришган шу ошнаси бўлди. Тасодифан ОДО бекатида учрашиб қолдилар. Қучоқлашиб, бироз кўз ёши ҳам тўкиб, ҳол-аҳвол сўрашга ўтишди.

— Аҳволим ёмондан ҳам паст даражада,— деди Шалом зорланиб.— Юкчи бўлиб ишлаяпман. Бунинг устига, Москвага судланганларни прописка қилмас экан. Биласан, онам ўша ерда. Боролмайман.

Бессарабовнинг яна негадир кайфи бузилди. Лекин, кафтидаги бир даста пул уни бироз юпатти ва «дўстини» хафа қилгиси келмади:

— Алихоннинг оғайнилари Октябрь районида. Майли, мана бу районлар чегарасини ҳам бузвориши ҳеч гапмас,— у қўлидаги пулга ишора қилиб, кулди...

Тез орада масала ҳал бўлди. Саккиз юз сўмнинг 200 сўми В. Бессарабовга, 200 сўми Октябрь район халқ суди Давлат қораловчисининг ёрдамчиси Ю. Афзалов ва унинг шерикларига, 400 сўми А. Камоловга тегди.

В. Бессарабов тузоқни узун ташлаб қўйди. 1974 йилнинг январида бу тузоққа К. Ёқубов тумшуғини суқди.

— Хўш, дўстим Клим, пешонангда бир парча доғ билан юраверасанми, итнинг кейинги оёғи бўлиб. Судланганингни олиб ташла, дурустроқ лавозимга кўтариласан.

— Қўлингдан келадими, ёрдам бер.

— Келганда қандоқ. Мендан чўнтагингга қанот боғлаш, ишни эса пулинг қилади. Беш юз бўлса бас.

Суд давом этмоқда.

Азиз Ёқубов 1974 йил май ойида Янгибозордан ўз оёғи билан келиб Бессарабов ва Камоловлар тузоғига илинди.

— Азиз ака, ўзимизнинг одамсан. Сендан кўп олмаймиз. Атиги 400 сўм бўлса бас.

— Майли, Володя, яқинда пенсияга чиқмоқчиман. Фойдаси тегиб қолар.

— Албатта, тезроқ пулни олиб келинг!

Азиз Ёқубов ҳам шу тарзда «доғ»дан дариғ бўлди.

В. Бессарабов бойиган сари беш панжасини оғзига тиқаберди. Ўз хизмат вазифасидан шахсий манфаати йўлида фойдаланиб, Аббосов деган шахсни «1-Оҳангарон» совхозига юрист консультант қилиб тайинлади. Кейин йўлини топиб, совхоз кассасидан қонунсиз равишда 713 сўм олди. Аббосов орқали жами 1069 сўмни ўзлаштириб, жиғилдонига урган Бессарабов судда ўзини соддаликка солишга уринди. Бироқ, гувоҳларнинг берган маълумотлари ва ашёвий далиллардан сўнг у лабини тишлаб қолди...

— Мени бу йўлга Бессарабов бошлади,— деди Алихон Камолов.

— Ундай бўлса, Саидов ва Хожиохуновлар масаласига келайлик, —дейди судга раислик қилувчи. Бу гапни эшитиши билан Алихоннинг тарвузи қўлтиғидан тушиб, сўлжайиб қолди.

Суд раиси давом этади:— 1974 йил октябрь ойида Саидовнинг судланганини олиб ташлашда воситачилик қилиб, Калинин район халқ судьяси Қосимовга 300 сўм обориб бергансиз. Қосимов қўлга тушиб, саккиз йил озодликдан маҳрум этилди. 1974 йилнинг май ойида Хожиохуновнинг ҳужжатларини Октябрь район халқ судига топширгансиз. Сиз «холис хизмат» учун 250 сўм олгансиз. Хўш, бу икки ишга сизни ким бошлади?

Ҳа, энди... адашдик-да...— Камолов ғудранди.

Суд процесси икки ой давом этди. Бунинг натижасида бири иккинчиси билан боғлиқ бўлган кўп ишлар очиб ташланди. Жумладан яна бошқа воситачиларнинг қилмишлари ҳам ошкор бўлди.

Узоқ вақт текшириб, ҳар бир эпизод ва деталларни пухта ўрганиб, ҳукм чиқазилди. В. М. Бессарабов саккиз йил, А. Камолов ўн йил, Ю. Афзалов ўн йил, М. Орипов уч йил, С. Ҳожиохунов икки йил озодликдан маҳрум этилдилар.

Қолганларнинг иши бўйича тергов давом этяпти. Ҳукмни ҳамма якдиллик билан маъқуллади. Эртани ўйламай қинғир ишга қўл урган порахўрлар тегишли жазосини олди.

Эгамназар ҚОДИРОВ,
Ўзбекистон ССР Олий судининг халқ маслаҳатчиси.

Ҳабибулла ОЛИМЖОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Эрталабки гимнастика. 10.30— Москва ҳайвонот боғида. 11.00 — **Ворислар** (бадиий фильм, 3-серия). 12.05 — Концерт. 15.10 — Кинопрограмма. 15,40 — Гёте. «Фауст». 16.10 — Сиз яратган боғ. 16.40 — Китоб, давр, китобхон. 17.10 — Бадиий фильм. 18.15 — Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Мультфильм. 19.30— Халқ ижодиёти. 20.10 — «Спортлото» тиражи. 20.20 — Марказий разведка бошқармасининг маҳфий уруши (2-кўрсатув). 20.50 — **Ворислар** (бадиий фильм, 4-серия). 22.00 — «Вақт». 22.30 — Ҳужжатли экран.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Қувноқлар клуби (қўғирчоқ фильм, 2-серия). 11.55 — **Қора чайка** (бадиий фильм). 13.30 — Олимпия учқунлари. 14,05 — Бошсиз от (телеспектакль). 18.30 — Қизил галстук. 19.00 — Касбим— фахрим. 19.30 — КПСС XXV съездининг социал-иқтисодий, сиёсий ва назарий проблемалари. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 **Спорт гимнастикаси:** ГФРнинг Зиген шаҳри билан «Спартак» (Ўзбекистон) командалари учрашуви. 20.35 — Янги урф-одатлар — турмушга. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Концерт. 22.15 — В. Константинов, Б. Рацир. **«Қириш бали»** (телеспектакль).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.20 — **Қирол Лир** (бадиий фильм, 1-серия). 20.30 — Тошкент янгиликлари. 20.45 — Музика асбоблари тарихидан. 21.25 — Телефильм.

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25|VIII да **Келинлар қўзғолони.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА **— Латвия ССР цирк артистларининг ҳайрлашув гастроллари. «УССУРИ ЙУЛБАРСЛАРИ» аттракциони** (19.30).

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Табор кўкка интилади — «ВОСТОК» (10, 12, 14, 18, 19.40), «НУКУС» (тоқ соатларда), САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Катта пойга — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (11, 14.30, 17, 20), «ҚОЗОҒИСТОН» (12,13, 16, 17, 20), «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қора ботинкали новча киши; Новча кишининг қайтиши — «МОСКВА» (11, 13.30, 16, 18.30, 21), «НАВОИЙ НОМЛИ (кундуз ва кечқурун).

Контракт — «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 15, 19, 21).

ЁЗГИ БИНОДА

Табор кўкка интилади — «ФЕСТИВАЛЬ» (20.50, 22.30).

ГУЛИСТОН ТАЖРИБА РЕМОНТ-МЕХАНИКА ЗАВОДИГА

металл бўйича токарлар, 2-4 разрядли фрезерчилар, трактор ва экскаваторлар ремонти бўйича ҳамда металл конструкцияларни тайёрлаш бўйича 2-4 разрядли слесарлар

КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан, оилалиқлар 6 ой давомида уй билан таъминланадилар.

ИШЧИЛАРНИНГ БОЛАЛАРИ БОЛАЛАР БОҒЧАСИГА ЖОЙЛАШТИРИЛАДИ.

Мурожаат учун адрес: Сирдарё область, 707000, Гулистон шаҳри, Фрунзе кўчаси, 20-уй.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р—01608. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, № 26. Индекс 64633. В—2631.